

ALLAH RÂZİ KUL RÂZİ

Tükettiğimiz kavramlardan birisi de rızâ kavramı. Rızâ aynı zamanda bir isimdir. Erkek için Rızâ yahut Râzî, kadın için Râziye kullanılır. Rızâ, *murâkabe, işi kolaylıkla kabullenme, sızlanmama, boyun eğme, iyimser olma* gibi mânâlara gelir. Terim olarak *İlahî hükme kulun teslimiyet ve içtenlikle, itirazsız boyun eğmesi* demektir. Yüce Allah'a ibadet, rızâ ile başlar. Önce O'ndan, O'nun buyruklarından râzî olacaksın ki O'na bağlanabilesin ve O'na ibadet edip lâığı ile kul olabilesin. Onun için, *“Sen O'ndan râzî ol ki, O da senden râzî olsun.”* denilmiştir. Öyle ya, sen Allah'ın hükmüne, dinine, kaderine râzî olmazsan, nasıl O'ndan rızâ beklersin? Hadiste, *“Allah'ın rabliğine râzî olan imanın tadını tatmıştır”*¹ buyrulmuştur.

“Allah Râzî Olsun”

Çokça söyleriz yahut duyarız, *“Allah râzî olsun.”* duâsını. Ancak ne söyleyen farkındadır duânın anlamından, ne de söylenen! Tükettiğimiz kavramlar-

dandır rızâ kavramı. Çoğu zaman vara yoğa söyleriz, ama hiç düşünmeyiz; Yüce Allah kimlerden, ne zaman, hangi şartlarda rında kendisini gösterir. Rızâ, yalnızca, *“Tamam râzî oldum, kabul ettim.”* demekten ibaret değildir. Karşısındaki kişi-

“Yoldan çıkan fâsıklar ve inkâra şartlanan münkirler Allah'ın râzî ve hoşnut olmadığı gürûhtur. Allah'ın ölçülerine göre yaşamayanlar, O'nun dinini hayat düstûru edinmeyenler, O'nun bizlere bahşettiği güzellikleri insanlıkla paylaşmayanlar Yüce Yaratıcının sevmediği ve râzî olmadığı kimselerdir.”

râzî olur? Ya da, *“Allah râzî olsun.”* dediğimiz kimse gerçekten bu duâyı hak etmiş midir? Yüce Yaratıcıyı râzî edecek bir davranışta bulunmuş mudur?

Peki, Allah'ın rızâsı ne demektir, Yüce Allah kimlerden râzî olur-kimlerden râzî olmaz, O'nun rızâsı nasıl kazanılır? Şimdi bu sorulara cevap arayalım:

Rızâ, hoşnut olmak demektir. Rızâ, râzî olan kişinin yüz ifadelerinde, söz ve davranışla-

den râzî olan kimse, ona sevgi ve minnet nazarıyla bakar, güzel sözleriyle ona iltifat eder, lütuf ve ikramlarıyla onu taltif eder. Yüce Allah'ın kulundan râzî olması, onu bağışlaması, ona yardım etmesi, onu koruması altına alması, ona ikram etmesi şeklinde kendisini gösterir. Kulun Rabbinden râzî olması da, Rabbinin kazâ ve kararına teslim olması, O'nun buyruklarına girip onların gereklerini yerine getirmesi, Rabbin râzî olacağı amelleri yapması, O'nun kendisi için biçtiği her şeyden, kendisi-

ne sunduğu her nimetten râzı ve hoşnut olması demektir.

Kur'ân-ı Kerîm pek çok âyetinde Allah'ın rızâsından (*Rıdvân, mardâtillah, ibtiğâ vechillah*), O'nun kimlerden râzı olacağından, Allah'ın rızâsını kazanmak için koşturan kullardan ve kulun Allah'tan râzı oluşundan bahseder. İşte bu âyetlerden bir kısmı:

Yüce Allah'ın Râzı Olacağı Kimseler

Doğrular, doğruluğu kendilerine şîâr edinmiş olanlar, her hal ü kârda doğru dürüst olanlar, Rablerine kullukta sadâkat gösterenler:

“Allah, “Bu, doğrulara doğruluklarının fayda verdiği gündür; ebedî ve temelli kalacakları, altlarından ırmaklar akan

cennetler onlarındır. Allah onlardan hoşnut olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır, bu büyük kurtuluştur.” dedi.”²

Hayır ve iyilik yarışında koşturanlar, Ensâr ve Muhâcir ruhuna sahip olanlar, Allah için her şeylerinden ferâğat edenler, mal ve canlarını O'nun uğruna harcamaktan çekinmeyenler, yine Allah yolunda olanlara Allah için yardım edenler:

“İyilik yarışında önceliği kazanan Muhâcirler ve Ensâr ile onlara güzelce uyanlardan Allah hoşnut olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnutturlar. Allah onlara, içinde temelli ve ebedi kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır; işte büyük kurtuluş budur.”³

Allah ve Rasûlü'ne bağlı kalacaklarına söz verenler: Adanmışlar: İslam'ı yaşamak ve yaşatmak için koşturanlar:

“Allah inananlardan, ağaç altında sana baş eğerek el verirlerken, and olsun ki hoşnut olmuştur. Gönüllerinde olanı da bilmiş, onlara güvenlik vermiş, onlara yakın bir zafer ve ele geçirecekleri bol ganimetler bahsetmiştir. Allah, güçlü olanıdır, Hâkim olandır.”⁴

Allah ve Peygamberin hatırını her şeyden üstün tutanlar, Allah düşmanlarına asla sevgi duymayanlar:

“Allah'a ve âhiret gününe inanan bir toplumun, babaları veya oğulları veya kardeşleri ya da akrabaları olsa bile Allah'a ve peygamberine karşı gelenlere, sevgi besledikleri-

ni görmezsin. İşte Allah, imanı bunların kalplerine yazmış, katından bir nur ile onları desteklemiştir. Onları, içlerinden ırmaklar akan, içinde temelli kalacakları cennetlere koyar. Allah onlardan hoşnut olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnut olmuştur. İşte bunlar, Allah'tan yana olanlardır. İyi bilin ki, saadete erecek olanlar, Allah'tan yana olanlardır.”⁵

İman edip imanlarının gereğini yerine getirenler, imanı sözde bırakmayıp davranışlarıyla onu ispat edenler. Sabır ve kararlılıkla istikamet yolunda olmaya devam edenler:

“Fakat inanıp yararlı işleyenler, işte onlar da, yaratıkların en iyileridirler. Onların Rableri katındaki mükâfâtı, içinde temelli ve sonsuz kalacakları, içlerinden ırmaklar akan Adn cennetleridir. Allah onlardan râzıdır. Onlar da Allah'tan râzıdır. Bu, Rabbinden korkan kimseyedir.”⁶

Tüm bu özellik ve güzelliklere sahip olanlara Yüce Rab-bimiz şu müjdeyi sunar:

“Ey huzur içinde olan can! O, senden, sen de O'ndan hoşnut olarak Rabbine dön! Ey can! İyi kullarımın arasına gir. Cennetime gir.”⁷ Kulun Rabbinden râzı olması, itaatle O'na boyun eğmesi, Rabbin kulundan râzı olması ise ona sevabla karşılık vermesi, onu rahmetiyle yarlıgayıp cennetine koyması, nimetlere boğması demektir.

Yüce Allah Kimlerden Râzı Olmaz?

Yoldan çıkan fâsıklar ve inkâra şartlanan münkirler Allah'ın râzı ve hoşnut olmadığı gürûhtur. Allah'ın ölçülerine göre yaşamayanlar, O'nun dinini hayat düstûru edinmeyenler, O'nun bizlere bahsettiği güzellikleri insanlıkla paylaşmayanlar Yüce Yaratıcının sevmediği ve râzı olmadığı kimselerdir. İmtihanın gereği olarak Yüce Allah, bunlara izin verir, fırsat verir, ancak asla onların yapılmasını istemez ve asla onları sevmez. Şu âyetlerde de Allah'ın râzı olmadığı/olmayacağı kimseler açıklanır.

“Siz onlardan hoşnut olsanız bile, Allah, yoldan çıkmış/fâsık kimselerden râzı olmaz.”⁸

“Eğer inkâr ederseniz bilin ki Allah sizden müstağnîdir. Kullarının inkârından hoşnut olmaz. Eğer şükrederseniz sizden hoşnut olur.”⁹

Son söz; Yüce Allah'ı ve peygamberini râzı etmek her şeyden önemli ve hayırlıdır. Allah ve Rasûlü'nün hatırını hoş tutmak, her şeyden önemli ve gereklidir.

“Eğer inanıyorlarsa Allah'ı ve peygamberini hoşnut etmeleri daha gereklidir.”¹⁰

“Allah'ın hoşnut olması en büyük şeydir. İşte büyük kurtuluş budur.”¹¹

Şimdi tüm bu açıklamalardan sonra şu soruları soralım kendimize:

Biz kimleri râzı etmek için koşturuyoruz?

Bizler, Rabbimizin bize uygun gördüğü rolden/konumdan, bizim için belirlediği hüküm ve kararlardan râzı mıyız?

Bizim râzı ve hoşnut olduğumuz kimseler, Yüce Allah'ın râzı ve hoşnut olduğu kimseler mi?

Başkalarının rızâsını kazanacağız derken, Yüce Allah'ın rızâsını kaybedebileceğimizi düşünüyor muyuz?

Peki, O bizden râzı mı?

O'nun rızâsını kazanmak için, O'nun belirlediği formüllerden ne kadarını yerine getiriyoruz?

Unutmayalım ki *Rıdvân* adlı meleğin ev sahipliğini yaptığı Cennete, Allah'ın rızâsını kazanmakla gireceğiz.

Dipnot

*Prof. Dr.

- 1 Nesâî, Sehv 62; Ahmed, I, 308.
- 2 5/Mâide, 119.
- 3 9/Tevbe, 100.
- 4 48/Fetih, 18.
- 5 58/Hadid, 22.
- 6 98/Beyyine, 8.
- 7 89/Fecr, 27-30.
- 8 9/Tevbe, 96.
- 9 39/Zümer, 7.
- 10 9/Tevbe, 62.
- 11 9/Tevbe, 72.